

СТВАРАЊЕ И СВЕТА ТРОЈИЦА

У време када је Августин завршавао „Исповести“, његова пажња била је већ усмерена према две теме које су, у време Донатистичке афере, окупирале неколико његових момената одмора у следећих петнаестак и више година. Ове теме биле су, прво: тумачење прва три поглавља Постања, и друга: учење о Тројству (Тројици). Обе су биле области у којима је паганска интелигенција била склона изругивању. Као гаранцију да је Бог створио свет, Постање је изгледа истицало чињеницу да се стварање одиграло као један (јединствен) чин. Философи (или барем неки од њих) мислили су да је ово био процес у коме је Божански Творац – Уметник учинио најбоље могуће обликовање безобличне материје. Прича о Адаму, Еви и змији изгледала је као наивни мит. Већина платоничара је прихватила језик „стварања“ у делу које говори о односу Бога и света: Платон је користио тај речник у свом Тимеју. Ипак они су мислили за овај фигуративни језик о временској зависности: у стварности космос је био вечен и није имао нити почетак а ни крај.

Августин је створио пет предтава стварања, укључујући „Исповести 11-12 и Божји град 11“. Прва је била алегоријски коментар који је побијао Манихејски став. Али алегорија је била рањива на оптужбу да је софистицирана творевина, створена да избегне срамне последице. Августин је започео литерарни коментар који никад није завршен. Отприлике 401. год је започео опширан коментар о литерарном смислу књиге, који се рангира као један од његових највећих достигнућа. Том од дванаест књига под називом „Излагање литерарног смисла стварања“ започиње предпоставком да он овде није сматрао стварање 1-3 као алегорију о Цркви и тајнама, греху и благодати, нити је под овим могао да посматра почетак (увод) стварања као дело „Науке о стварању“. Било је чудно када су хришћани говорили као да је Библија нудила алтернативно објашњење света у супротности објашњењу астронома и других природних научника. То је учинило да они и њихова вера изгледају неозбиљно и да занемаре оне заиста битне одговоре које су хришћани имали да кажу.

Галилео је топло одобравао Августинова мишљења на ово питање. Августинов коментар издаје јаке интересе у питањима која бисмо означили као научна, али у исто време одбија да наметне одлуку у нејасним питањима једино на основу тога да је свети текст узиман од стране неких као уџбеник природне науке.

„Буквално“ код Августина разумевање није значило да је свети аутор давао стваран узрок. Ипак Постање је казивало да је свет уствари створен. Обоје, постојање човечанства и постојање космоса су зависили од волje и доброте Божје. У овом смислу значења израза „буквално“, Августин је подразумевао да Постање тежи да покаже нама у чему је суштина, а не да буде компликовани начин говора о вечној света и наслеђеној бесмртности душе. Он није предпостављао да је говор о постојању Бога као Првог Узрока начин исказивања да је универзум настао на почетку крајњег периода времена. Упркос томе већина платониста је сматрала да творца треба схватити на основу аналогије о уметнику или мајстору, с обзиром да су хришћански теолози II другог века били изрични да је творац такође створио материју и свет „ни из чега“. Порфиријеви коментари на Платоновог Тимеја су овде били од помоћи Августину. Порфирије је у њима рекао да док материја живи по поретку и облику који јој је Творац подарио, а знамо да никада није постојало време када она (материја) није имала своју задату форму. Августин је преузео овај језик изражавања и (као што је и сам Порфирије приметио) њиме је изашао у сусрет најдубљим захтевима монотеизма. Мисао о тренутном (моменталном) чину стварања је давала филозофима повод да на ово гледају као на велику превару. Августин је увидео да је свет у ствари један непрекидни процес у развоју. Није све што постоји у свету данас срворено такво и на почетку. Бог, мислио је он, створио је „вишеструке принципе“ или узрочнике свега што је касније постало, и овај језик му је дозволио да предвиди нова постања касније.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com